Znak sprawy: KO.II.5533.33.2017.IG

Protokół
kontroli w trybie działań doraźnych
dotyczącej zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom w kontekście pobicia ucznia w szkole.

1. **Kontrolę w Gimnazjum w Zespole Szkół w Cybince, ul. Szkolna 15, 69-108 Cybinka,** którego dyrektorem jest **Wioletta Łozowska, rozpoczęto i zakończono w dniu 15 marca 2017 roku.**

   Kontrolę przeprowadziła **Iwona Gruca** – starszy wizytator Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wlkp., ul. Jagiellończyka 10, 66-400 Gorzów Wlkp., na podstawie upoważnienia z dnia 10 marca 2017 r. nr 284/17, wydanego przez Lubuskiego Kuratora Oświaty.

2. **W trakcie kontroli:**

1) obejrzano nagrania z monitoringu dotyczące przedmiotowej sprawy;
2) dokonano wizji lokalnej miejsca zdarzenia;
3) przeprowadzono rozmowę z dyrektorem szkoły – panią Wiolettą Łozowską;
4) przeprowadzono rozmowę z wicedyrektorem szkoły – panią Agnieszką Kowalczyk;
5) przeprowadzono rozmowę z wychowawcą ucznia;
6) przeprowadzono rozmowę z pedagogiem szkolnym;
7) Skontrolowano dokumenty szkolne związane z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom:
   a) funkcjonujące w szkole procedury,
   b) regulamin nauczyciela dyżurnego,
   c) plan dyżurów nauczycielskich w dniu zdarzenia.

3. **Opis ustalonego stanu faktycznego, w tym stwierdzone nieprawidłowości, w zakresie objętym kontrolą:**

1) [redacted] klasy gimnazjum. Posiada orzeczenie o potrzebie kształcenia indywidualnego z jednoczesnym zaleceniem uczestniczenia wspólnie z klasą w niektórych zajęciach. Orzeczenie wydano z powodu stwierdzenia u chłopca zespołu nadpobudliwości psychoruchowej z zaburzeniami obsesyjno kompulsywnymi oraz deficytu uwagi w połączeniu z objawami natręctw.
2) W szkole jest zainstalowany monitoring wewnętrzny, również w toalecie dla chłopców, a monitory znajdują się w gabinecie pedagoga szkolnego. Jednak nie ma osoby, która stale obserwowałaby zachowania uczniów w różnych punktach szkoły, ani regulaminu, bądź procedury jego wykorzystywania. W czasie przerw dyżurują wyznaczeni nauczyciele zgodnie z grafikiem i regulaminem dyżurów. Między innymi wyznaczonych jest po jednym nauczycielu na „górnym" i „dolnym" korytarzu gimnazjum. Oba korytarze usytuowane są do siebie w taki sposób, że tworzą literę „T" i oddzielone są ośmioma stopniami. Dodatkowo w miejscu zetknięcia obu korytarzy znajdują się dwie ścianki. W dniu zdarzenia, tj. 23 lutego 2017 r., z uwagi na chorobę nauczycielki, wicedyrektor przydzieliła

jednemu nauczycielowi dyżur na obu korytarzach jednocześnie, co uniemożliwiło mu zadbanie o bezpieczeństwo uczniów w sposób skuteczny i zgodny z regulaminem dyżurów.

3) Jak wynika z nagrania, w dniu 23 lutego br., podczas długiej przerwy trwającej 30 min., w łazience chłopców na górnym korytarzu gimnazjum, bez istotnej potrzeby, przebywało kilku (2, 3) chłopców. W pewnym momencie wszedł tam [redacted] i zamknął się w kabinie. Po chwili do grupy dołączyli inni, w sumie było tam 8 gimnazjalistów z klas drugich i trzecich. Zaczęli dokuczać chłopcu przebywającemu w kabinie poprzez kopanie drzwi, wrzucanie górą papieru toaletowego i szczotki do mycia sedesów oraz chlapanie wodą. Nagranie nie ma funkcji dźwięku. Grupa kilkakrotnie opuszczała toalety, by po chwili wrócić i kontynuować nękanie [redacted]. Wszystko to trwało około 15 minut. Kiedy do toalety weszła pielęgniarka szkolna uczniowie wyszli z toalety, a chłopiec uchylił drzwi i z nią rozmawiał. Nie poskarżył się wówczas, że koledzy mu dokuczają i nie opuścił toalety. Po kilku następnych minutach, kiedy nękającej grupy tam nie było, wyszedł z kabiny ze szczotką do mycia sedesów i przebywał chwilę w toalecie sam, ukrywając się między innymi przed nauczycielem dyżurującym, który zajrzał do łazienki. Jak sam przyznał przed pedagogiem i wicedyrektorem chciał „odegrać się" na kolegach za to, że mu dokuczali i nie pozwolili załatwić potrzeby fizjologicznej. W pewnym momencie do toalety wszedł [redacted], kolega z klasy chłopca. [redacted] zaatakował go mimo, że, jak później powiedział, miał świadomość, że nie było go w nękającej go grupie. Na nagraniu widoczne jest, jak [redacted] próbuje uspokoić kolegę i trzyma go za ręce. W pewnym momencie obaj znaleźli się na podłodze, przy czym [redacted] już z krwawiącą głową. [redacted] w dalszym ciągu jedynie trzymał go za ręce i nie było widać, żeby zadawał jakiekolwiek ciosy. Szczegóły, jak doszło do przewrócenia się chłopców nie są widoczne, ponieważ całą sytuację częściowo zasłaniała grupa przyglądająca się zajściu. Następnie wszyscy opuścili łazienkę zostawiając [redacted] leżącego na podłodze. Chłopiec wstał i podszedł do umywalki i wtedy pojawił się uczeń, który natychmiast udzielił mu pomocy. Inny wezwał pielęgniarki szkolne, które wykonały telefon do opiekuna [redacted] i opatrzyły jego ranę na czole. Opiekun nie wyraził zgody na wezwanie karetki pogotowia zarówno w czasie rozmowy telefonicznej, jak i później, kiedy przyjechał po chłopca, czego świadkiem była również pani wicedyrektor. W szpitalu, do którego zawiózł go sam opiekun stwierdzono „wstrząśnienie mózgu, stłuczenie głowy, ranę tłuczoną okolicy czołowej, otwartą ranę powłok głowy oraz stan po pobiciu". [redacted] poddano hospitalizacji i od 6 marca ponownie uczęszcza do szkoły.

4) W dniu 23 lutego dyrektor szkoły Pani Wioletta Łozowska przebywała na zwolnieniu lekarskim i wszystkie działania nadzorowała wicedyrektor Pani Agnieszka Kowalczyk. O zajściu natychmiast zawiadomiła policję oraz głównego specjalistę ds. BHP i umieściła adnotację w szkolnej *Księdze wypadków*. Obejrzała też nagranie z monitoringu identyfikując chłopców z grupy dokuczającej [redacted] Tego samego dnia do szkoły przybył funkcjonariusz policji. Również zapoznał się z nagraniem i spisał dane uczniów. Następnego dnia zabezpieczył nagranie w celu wykorzystania go w czasie postępowania. W dniu 14 marca br.,

po uzgodnieniu terminu z matką chłopca, główny specjalista ds. BHP spisał protokół powypadkowy z zajścia określając przypadek jako „ciężki".

5) Zgodnie z funkcjonującą w szkole *Procedurą postępowania w szczególnych sytuacjach wychowawczych* pani dyrektor podjęła odpowiednie kroki. Cała grupa (8 uczniów) będzie miała obniżoną ocenę zachowania do nagannej. Jeden z nich, wiceprzewodniczący Samorządu Uczniowskiego, został z niego karnie usunięty, a pięciu zawieszono w Klubie Piłkarskim, którego są członkami. Bezpośredniemu uczestnikowi wypadku, [redacted] została wpisana uwaga do dziennika. W dniu 14 marca wszyscy chłopcy przeprosili [redacted], a on przeprosił [redacted] za to, że przypadkowo został włączony w tę sprawę. Z cytowanej wyżej procedury wynika, iż w szkole po poważniejszych zajściach organizowane są spotkania „winowajców" i ich rodziców z pokrzywdzonym i jego rodzicem. Z uwagi na to, że matka [redacted] nie wyraziła woli wzięcia w tym udziału, na 20 marca br. zaplanowane jest spotkanie tylko grupy dokuczających chłopców z rodzicami, podczas którego oficjalnie zostanie przekazana informacja o obniżeniu oceny zachowania.
6) Z rozmowy z pedagogiem szkolnym oraz wychowawcą klasy [redacted] wynika, że chłopiec nigdy wcześniej nie zgłaszał problemów z nękaniem go przez kolegów. Jedynie w grudniu 2016 r. matka, Pani [redacted], zasygnalizowała wychowawcy, że w klasie jest uczeń dokuczający jej synowi. Po przeprowadzeniu z nim rozmowy sytuacja wróciła do normy i więcej zgłoszeń nie było. Dodatkowo informacje zebrane podczas kontroli świadczą o tym, że szkoła podejmuje działania zapobiegające występowaniu agresji w szkole. Realizowane są różnorodne programy profilaktyczne, np. *Przyjaciele Zippiego*, *Tak, czy nie*, program profilaktyczno-integracyjny *Razem*. Prowadzone są pogadanki podczas lekcji wychowawczych, organizowane apele porządkowe, a wszystkie konflikty rozwiązywane są na bieżąco. Dodatkowo pedagog szkolny darzona jest dużym zaufaniem uczniów, co wynika z zapisów w prowadzonym przez nią dzienniku.

Reasumując, szkoła nie dopełniła wszystkiego, aby nie dopuścić do zdarzenia z dnia 23 lutego br. Brak stałej obserwacji kamer monitoringu oraz niewłaściwe dyspozycje dotyczące dyżurów na korytarzach gimnazjum nie zapobiegły wypadkowi [redacted]. Niemniej po zajściu podjęto właściwe kroki: zawiadomiono odpowiednie instytucje i opiekunów chłopca oraz podjęto kroki dyscyplinarne w stosunku do uczniów, którzy przyczynili się do doprowadzenia [redacted] do stanu wysokiego pobudzenia. Prowadzone są też w szkole działania profilaktyczne nakierowane na niwelowanie agresywnych zachowań i udzielane jest właściwe wsparcie pedagoga szkolnego.

4. Wydane zalecenia:

1. Zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt. 5a ustawy z dnia 7 września 1991 r. *o systemie oświaty* (Dz. U. z 2015 r. poz. 2156 z późn. zm.) zapewnić uczniom bezpieczeństwo zapobiegając niepożądanym zdarzeniom na terenie szkoły, poprzez stałe nadzorowanie zachowań dzieci z wykorzystaniem zainstalowanego monitoringu wewnętrznego.

Termin realizacji zalecenia: od dnia otrzymania protokołu kontroli z uwzględnieniem § 19 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015 r. *w sprawie nadzoru pedagogicznego* (Dz. U. z 2015 r., poz. 1270).

2. Zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt. 5a ustawy z dnia 7 września 1991 r. *o systemie oświaty* (Dz. U. z 2015 r. poz. 2156 z późn. zm.) zapewnić uczniom bezpieczeństwo poprzez właściwe oraz skuteczne planowanie i realizowanie dyżurów nauczycielskich podczas przerw.

Termin realizacji zalecenia: od dnia otrzymania protokołu kontroli z uwzględnieniem § 19 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015 r. *w sprawie nadzoru pedagogicznego* (Dz. U. z 2015 r., poz. 1270).

5. Stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia w zakresie nieobjętym kontrolą:

Nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień w zakresie nieobjętym kontrolą.

6. Pouczenie:

1. Dyrektor szkoły lub placówki może zgłosić Lubuskiemu Kuratorowi Oświaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli pisemne umotywowane zastrzeżenia do ustaleń i/lub zaleceń zawartych w protokole.
2. Dyrektor szkoły lub placówki, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń lub otrzymania pisemnego zawiadomienia o nieuwzględnieniu wniesionych zastrzeżeń, jest obowiązany powiadomić Lubuskiego Kuratora Oświaty o sposobie realizacji zaleceń, a także organ prowadzący szkołę lub placówkę o otrzymanych zaleceniach oraz o sposobie ich realizacji.

7. Protokół podpisali:

Zespół Szkół w Cybince ul. [illegible] 108 Cybinka tel. 95 [illegible]

.....
(pieczątka i podpis dyrektora szkoły)

Sulęcin, 21.03.2017
(miejscowość, data podpisania protokołu)

Koordynator
Terenowego Zespołu Wizytatorów w Sulęcinie
ST. WIZYTATOR

.....
(pieczątka i podpis przeprowadzającego kontrolę)

Sulęcin, 21.03.2017 r.
(miejscowość, data podpisania protokołu)

8. Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje dyrektor kontrolowanej szkoły lub placówki, drugi włącza się do akt kontroli.

Poświadczam odbiór protokołu kontroli

Zespół Szkół w Cybince ul. [illegible] 108 Cybinka

Sulęcin 21.03.2017 .....
(miejscowość, data, podpis i imienna pieczątka dyrektora szkoły lub placówki)